
Studiegids

MAVO-HAVO

Examenjaar 2019

Colofon

Dit document is in overleg met het college van leerkrachten van de Stichtse Vrije School te Zeist en met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Desondanks is het mogelijk dat er zich in dit document onvolledigheden of vergissingen bevinden. Indien de lezer iets dergelijks in dit document ontdekt wordt hij/zij verzocht dit te melden aan B.J.Geels, schoolexamencoördinator (b.geels@svszeist.nl).

Inhoud

Inleiding	4
Het havotraject aan de Stichtse Vrije School	4
Begeleiding van leerlingen	4
Het examendossier	4
De vakken	5
Het gemeenschappelijke programma	5
Aparte havo vaklessen.....	5
Afsluiting vrijeschool	5
Profielwerkstuk	5
Competenties	6
Examen en diplomering.....	6
Het PTA.....	6
Examenvakken.....	6
Het eindexamen	6
Het Schoolexamen (SE)	7
Examendossier	7
Het Centraal Examen (CE)	7
De examenuitslag: slagen of zakken	7
Regels bij het Schoolexamen.....	8
Internet als bron voor werkstukken.....	8
Frauderen bij toetsen	9
Herkansen van toetsen.....	9
Afmelden voor PTA-toetsen	9
Inhalen van gemiste toetsen	9
Regeling uitstel inleveren werkstukken en verslagen	10
Bewaren van werk.....	10
Hoe te handelen bij onjuist ingevulde beoordelingen/in beroep gaan	10

Inleiding

In deze studiegids staat beschreven hoe het onderwijs in klas 10 aan de Stichtse Vrije School is ingericht. Je kunt hierin de regels vinden die gelden bij de keuze van vakken, hoe de vrijeschool wordt afgerond en allerlei informatie die van belang is bij het afleggen van toetsen e.d. voor je examen.

In deze studiegids vind je geen schoolregels over het gedrag en over andere afspraken in en buiten de les. Daarvoor is het "leerlingenstatuut". Je vindt hier ook geen lijsten van toetsen voor het schoolexamen met de weegfactoren en herkansingsregels. Daarvoor moet je kijken in het PTA, het programma van toetsing en afsluiting. Deze PTA's worden in klas 10 uitgereikt en zijn te vinden op: www.svszeist.nl.

Het havotraject aan de Stichtse Vrije School

Alle leerlingen die aan het einde van klas 9 een schooladvies havo hebben gekregen doen eerst in klas 10 mee aan het eindexamen mavo. Dat wil zeggen, ze worden onder andere met de havostof voorbereid op het examen mavo. In klas 11 kunnen zij dan beginnen met het tweejarig traject naar het eindexamen havo. Overigens gelden er naast het behalen van het mavodiploma aan het einde van klas 10 nog een aantal extra criteria waaraan de leerling moet voldoen om aan het havotraject in klas 11 te kunnen beginnen. Hieronder vallen de competenties en getoonde belangstelling en inzet voor het vrijeschoolwerk. Verder moet je voor je (havo) profielvakken een 7,0 gemiddeld hebben en voor de andere vakken gemiddeld een 6,5 (op mavoniveau).

Begeleiding van leerlingen

Om de leerlingen te begeleiden in het vrijeschoolprogramma en in de voorbereiding voor het examen hebben we voor klas 10:

- **De studiewijzer:** Elk schooljaar maakt de leerkracht voor zijn vak en voor de klas die hij/zij dan heeft een duidelijke studiewijzer. In deze studiewijzer kan je lezen wat er door het jaar heen voor dat vak gaat gebeuren. In de studiewijzer wordt vermeld of er werkstukken gemaakt moeten worden en/of spreekbeurten gehouden. Ook staat erin welke toetsen gemaakt moeten worden. De studiewijzer moet jaarlijks vóór de herfstvakantie uitgereikt worden. Deze studiewijzers staan ook in de ELO van Magister.
- **PTA:** Aan het begin van klas 10 krijg je een lijst van alle voor het schoolexamen af te leggen toetsen en opdrachten ("Programma van Toetsing en Afsluiting").
- **Examendossier:** In de loop van klas 10, krijg je een lijst van cijfers die je behaald hebt voor de PTA-onderdelen. De lijst kun je ook op Magister inzien.
- **De studiebegeleider:** Voor alle havisten is er een studiebegeleider aangesteld, die de leerlingen individueel volgt. Aan de hand van het examendossier en de resultaten van de competentiebeoordelingen bespreekt hij/zij twee maal per jaar de rapportgegevens en ondersteunt of corrigeert je waar nodig.

Het examendossier

De vorderingen van de leerlingen kunnen gevolgd worden op onderstaande wijzen:

- **Voorlichtingsavond:** Aan het begin van het schooljaar is er een voorlichtingsavond voor de ouders en leerlingen. Hier wordt algemene informatie over het examenjaar gegeven en de studiegids uitgedeeld en iedereen wordt geacht deze goed te lezen en bij te houden. Het PTA wordt besproken en toegelicht, de complete tekst wordt op de schoolsite gepubliceerd. Eventuele wijzigingen worden via de schoolsite bijgehouden.
- **Vakouderavond:** Twee keer per jaar is er een vakouderavond waarin ouders en/of leerlingen advies kunnen vragen (10-minutengesprek).
- **Inzage in de cijfers:** Alle resultaten die je behaalt, worden in het programma Magister bijgehouden. Je kunt zelf in het programma Magister kijken wat voor cijfers je gehaald hebt. Je krijgt een inlognaam en wachtwoord waarmee je op www.svszeist.nl kunt inloggen en je cijfers bekijken. Als je je inlognaam of wachtwoord kwijt bent, mag je een nieuwe vragen op het secretariaat: post@svszeist.nl.
- **Mailcontact:** Op elk gewenst moment kan de studiebegeleider om advies gevraagd worden. De studiebegeleider wordt op de voorlichtingsavond aan het begin van het schooljaar voorgesteld.

NB: Het is raadzaam om regelmatig naar de cijfers in het examendossier te kijken om de voortgang te blijven volgen.

De vakken

Het gemeenschappelijke programma

In klas 10 worden de volgende lessen aan alle leerlingen, in heterogene groepen (mavo, havo en vwo) gegeven. Deze lessen en activiteiten zijn voor iedereen verplicht.

- **Periode-onderwijs:** Nederlands, wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie, aardrijkskunde, geschiedenis, kunstgeschiedenis, periode Nibelungen. Verder is er een twee weken durende stage, een talenreis en wordt er een landmeetweek gegeven.
- **Vaklessen:** maatschappijleer, beeldende kunst, muziek en koor, eurytmie en gymnastiek.

Aparte havo vaklessen

De havoleerlingen krijgen in de meeste examenvakken vakken apart van de vwo- en van de mavoleerlingen les.

Er zijn keuzevaklessen natuurkunde als voorbereiding op het havo NT profiel.

Verder zijn er studielessen waarin studievaardigheden behandeld worden en het mavo-profielwerkstuk gedeeltelijk wordt gemaakt.

Afsluiting vrijeschool

Profielwerkstuk

In de 10-havoklas wordt een verplicht profielwerkstuk gemaakt. Voor het profielwerkstuk (voorheen “sectorwerkstuk” genoemd) is het praktische gedeelte het belangrijkste. Het schriftelijk gedeelte moet gemaakt worden volgens de voorschriften die in de studielessen besproken zijn. Iedere leerling krijgt een profielwerkstukbegeleider. Er volgt een openbare tentoonstelling in maart met alle mavo- en havoleerlingen tezamen.

Competenties

Bij de beoordeling voor de doorstroming in de school wordt in klas 9 en 10 niet alleen gekeken naar cijferresultaten, maar worden ook diverse vaardigheden getoetst op aspecten van het gevoels- en wilsgebied (competenties).

Algemeen wordt het begrip competenties als volgt gedefinieerd: het vermogen om op adequate wijze met de eigen vaardigheden in de geboden situatie om te gaan en zich nieuwe vaardigheden eigen te kunnen maken.

Bij het vrijeschoolonderwijs passende competenties zijn: doorzettingsvermogen, zelfstandig kunnen werken, organiseren, plannen en samenwerken.

Examen en diplomering

De leerlingen doen Centraal examen (CE) voor Nederlands en Engels, wiskunde, economie en/of biologie, geschiedenis/staatsinrichting en Frans òf Duits.

Deze examens worden in mei afgenomen, bij ons op school. Het is hetzelfde examen als landelijk bij alle vmbo-t-leerlingen wordt afgenomen.

De diploma's worden aan het eind van het schooljaar op een speciale bijeenkomst officieel uitgereikt aan de geslaagde leerlingen.

Het PTA

Een overzicht van alle opdrachten staat in het programma van toetsing en afsluiting, het PTA.

Aan het begin van klas 10 krijg je het PTA, hierin zijn ook de herkansingsregelingen en de wegingen opgenomen.

Examenvakken

Hieronder staat een overzicht van examenvakken.

Gemeenschappelijk deel	Nederlands	CE+SE	1
	Engels	CE+SE	2
	Maatschappijleer	SE	
	Kunstvakken	SE	
	Lichamelijke opvoeding	SE	
Profielen:	Economie	Zorg & Welzijn	
Profieldeel: CE+SE twee vakken kiezen	Economie	Biologie	3
	Wiskunde	Geschiedenis/Staatsinrichting	4
Vrije deel: CE+SE twee vakken kiezen	Geschiedenis/Staatsinrichting	Wiskunde	5
	Frans òf Duits	Frans òf Duits	6

Het eindexamen

Hieronder vind je een beschrijving van de gang van zaken rond het eindexamen. De formele regelingen zijn te vinden in het examenreglement van de Stichtse Vrije School. Dit reglement ligt ter inzage in de mediatheek, bij de schoolexamencoördinator, B. Geels en is ook op de website te lezen. Het examenreglement is –binnen de wettelijke bepalingen- leidend.

Aan de inhoud van deze studiegids kunnen geen rechten worden ontleend.

Het examen bestaat uit het Schoolexamen (SE) en het Centraalexamen (CE).

Het Schoolexamen (SE)

In klas 10 krijg je een aantal keer per jaar een uitdraai van de resultaten van alle vakken van de voor het schoolexamen meetellende opdrachten. Deze resultaten kan je ook inzien via Magisterweb.

We onderscheiden de volgende drie onderdelen.

- **Handelingsdelen:** Handelingsdelen zijn opdrachten die uitgevoerd moeten worden voor een vak. Ze worden niet met een cijfer, maar met een letter beoordeeld. Voordat je centraal examen mag gaan doen, moeten al deze handelingsopdrachten gedaan zijn. De beoordeling van de opdrachten wordt niet apart op je cijferlijst vermeld. Deze opdrachten worden in het PTA en in het examendossier aangeduid met een letter H (H1, H2 etc).
- **Praktische opdrachten:** Praktische opdrachten zijn opdrachten zoals werkstukken of practica. Ze worden beoordeeld met een cijfer en samen met de cijfers voor de toetsen gewogen gemiddeld tot een schoolexamencijfer. In het PTA en in het schoolexamendossier staan die gewichten als percentages vermeld. De praktische opdrachten worden aangeduid met een letter P (P1, P2 etc).
- **Toetsen:** Toetsen zijn schriftelijke of mondelinge toetsen die in de lessen en in toetsweken worden afgenomen. Ze worden ook beoordeeld met een cijfer en tezamen met de praktische opdrachten gemiddeld. In het PTA en op het schoolexamendossier worden de toetsen aangeduid met een letter T (T1, T2 etc).

Examendossier

De beoordelingen, die meegeteld worden voor het Schoolexamen vormen samen het “examendossier”. Het schoolexamencijfer is het gemiddelde van alle behaalde cijfers.

Het Centraal Examen (CE)

Naast het schoolexamen, moet je centraal examen doen in de vakken Engels, Nederlands, economie òf biologie, wiskunde, geschiedenis en Frans òf Duits.

Ook moet je een rekentoets afleggen als onderdeel van het eindexamen. Het cijfer telt niet mee voor de exameneisen. Het cijfer wordt wel apart vermeld op de cijferlijst.

De examenuitslag: slagen of zakken

Om te kunnen bepalen of je voor het examen geslaagd of gezakt bent worden de volgende berekeningen gemaakt.

Ten eerste moet het gemiddelde van alle vakken op het Centraal Examen voldoende zijn. ($\geq 5,5$)

Voor de examenvakken, die ook een centraal examen hebben, worden aan het eind van de schoolexamenperiode de cijfers van het SE berekend (één cijfer achter de komma). Daarna worden de cijfers van het CE berekend (één cijfer achter de komma). Daarna wordt het eindcijfer bepaald volgens:

$$\frac{CE + SE}{2}$$

Het eindcijfer wordt afgerond op een heel cijfer. Maatschappijleer, kunstvakken en lichamelijke opvoeding vormen een uitzondering. Deze vakken hebben geen centraal examen, het eindcijfer is het schoolexamencijfer, berekend met de gewichten, zoals vermeld in het PTA.

Het schema hieronder vat deze berekening samen:

		SE-cijfer één decimaal	CE-cijfer één decimaal	$\frac{SE + CE}{2}$	Eindcijfer geheel cijfer
Ne	$\xrightarrow{PTA}$	•,•	•,•	$\longrightarrow$	•
En	$\xrightarrow{PTA}$	•,•	•,•	$\longrightarrow$	•
Profielvak 1	$\xrightarrow{PTA}$	•,•	•,•	$\longrightarrow$	•
Profielvak 2	$\xrightarrow{PTA}$	•,•	•,•	$\longrightarrow$	•
Vrije deel vak 1	$\xrightarrow{PTA}$	•,•	•,•	$\longrightarrow$	•
Vrije deel vak 2	$\xrightarrow{PTA}$	•,•	•,•	$\longrightarrow$	•
Ma	$\xrightarrow{PTA}$	•,•	$\longrightarrow$		•
profielwerkstuk			$\longrightarrow$		v of g
KV1			$\longrightarrow$		v of g
LO			$\longrightarrow$		v of g

Voor het bepalen of je geslaagd bent of gezakt wordt gekeken naar 7 eindcijfers en naar de resultaten voor de vakken KV1 en LO.

Je bent geslaagd, als je in ten minste negen vakken examen hebt gedaan, je de rekentoets hebt afgelegd en verder:

- *Ten eerste:* het rekenkundig gemiddelde van je bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste een 5,5 is.
- *Ten tweede:* je voor het vak Nederlands als eindcijfer een 5 of meer hebt behaald
- *Ten derde:* je
  - voor alle vakken een eindcijfer 6 of meer hebt behaald
  - voor één van de vakken als eindcijfer 5 en voor de overige vakken als eindcijfer 6 of meer hebt behaald
  - **òf:** voor één van de vakken als eindcijfer 4 en voor de overige vakken als eindcijfer 6 of meer, waarvan ten minste één 7 of meer, hebt behaald
  - **òf:** voor twee van de vakken als eindcijfer 5 hebt behaald en voor de overige vakken als eindcijfer 6 of meer, waarvan ten minste één 7 of meer, hebt behaald
- *Ten vierde:* je voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie voldoende of goed hebt behaald
- *Ten vijfde:* je voor het profielwerkstuk de kwalificatie voldoende of goed hebt behaald.

Regels bij het Schoolexamen

Internet als bron voor werkstukken

Vanzelfsprekend is het toegestaan dat je informatie uit verschillende bronnen tot je neemt en vervolgens verwerkt in je eigen werkstukonderdeel. Het is echter ook heel makkelijk om teksten te kopiëren en met knip-en-plakwerk een groot deel van je werkstuk te vullen. Dat is natuurlijk niet de bedoeling.

Als het noodzakelijk is dat er geciteerd wordt (en dit geldt net zo goed voor gedrukte bronnen als voor het internet), moet er ondubbelzinnig aangegeven worden wat precies waarvan is

overgenomen. Er mag geen misverstand bestaan over wat eigen werk is en wat niet. De originaliteit en authenticiteit van het werk kan dan naar waarde worden geschat en in de beoordeling worden verwerkt.

Indien geconstateerd wordt dat bij het gebruik van internetbronnen de grenzen van het toelaatbare op dit gebied duidelijk overschreden zijn, kan hiervoor een formele sanctie gegeven worden. De meest voor de hand liggende sanctie is het definitief waarderen van het werk met een 1.1 (dat wil zeggen niet herkansbaar), maar in bijzondere gevallen of bij herhaling kan het ook leiden tot uitsluiting van deelname aan het verdere examentraject.

Frauderen bij toetsen

Indien bij een toets geconstateerd wordt dat er sprake is van fraude op één of andere manier, dan wordt het cijfer voor die toets vastgesteld op 1,1. Een herkansing voor die toets is niet mogelijk.

Herkansen van toetsen

Als een leerling bepaald heeft dat hij een toets wil herkansen, dan meldt hij/zij dat bij de studiebegeleider. Voor het herkansen zijn er twee speciale herkansingsdagen. In het PTA staan sommige toetsen aangemerkt als "herkansbaar". **Alleen die toetsen mag je herkansen.**

Als een cijfer **lager dan 6,5** herkanst wordt dan geldt het **hoogste** cijfer

Als een cijfer **hoger of gelijk aan 6,5** herkanst wordt, dan geldt het **laatste** cijfer.

Je mag alléén herkansen op de herkansingsdagen, maximaal drie toetsen van verschillende vakken.

Als je (met een goede reden, en op tijd gemeld) een toets van een bepaalde toetsweek mist, moet je deze, op eigen initiatief, op de eerstvolgende inhaalmiddag inhalen.

Afmelden voor PTA-toetsen

Als je door ziekte niet in staat bent een PTA-toets te maken dan moet je van tevoren **door je ouders** afgemeld worden. Als je nog thuis bent dan kan dat via een telefoontje naar de schooladministratie. Als je op school, voordat de toets begint ziek wordt, dan moet je je melden bij de schoolleiding. Afmelden bij je mentor is dan niet voldoende. Reken erop dat deze afmelding bij je ouders gecheckt kan worden.

Inhalen van gemiste toetsen

Als je door ziekte of overmacht een toets niet kan maken dan moet één van de ouders dat voordat de toets wordt afgenomen melden bij het secretariaat. De rector kan vragen om een bewijs van ouders of arts. Bovendien meld je je zo snel mogelijk bij de betreffende leraar.

Als de reden van het verzuim dat toelaat, dan geeft de examencommissie gelegenheid om de toets in te halen. Voor inhaaltoetsen worden datums of een rooster bekendgemaakt.

Regeling uitstel inleveren werkstukken en verslagen

- Uitstel voor het inleveren van werkstukken of verslagen mag alleen verleend worden door de studiebegeleider van de betreffende leerling. Dit kan alleen onder de volgende voorwaarden:
  - er is sprake van overmacht; de leerling kan door concrete omstandigheden buiten zijn/haar toedoen redelijkerwijs niet aan de verplichting voldoen. Dit naar het oordeel van de betreffende studiebegeleider. In geval van twijfel wordt de schoolleiding (leerlingenzaken) geraadpleegd.
  - het probleem wordt uiterlijk een week voor de inleverdatum aangekaart bij de studiebegeleider
- Bij noodgevallen in de laatste week voor de inleverdatum kan uitstel alleen verleend worden door de schoolleiding (leerlingenzaken).
- Op het ongeoorloofd te laat inleveren van werk volgt altijd een sanctie:
  - bij minder dan 1 week te laat: 1 punt aftrek
  - bij 1 week of meer te laat: 2 punten aftrek
- Indien door deze aftrek een handelingsdeel onvoldoende wordt beoordeeld en de leerling daardoor van het examen uitgesloten zou worden, moet de gehele opdracht worden overgedaan en opnieuw worden beoordeeld.
De standaardsanctie daarbij is 1,5 punt aftrek van het nieuwe cijfer, vanwege het uitstel.

Bewaren van werk

De leerling bewaart al het beoordeelde werk: toetsen, werkstukken, periodeschriften en andere opdrachten. Wanneer een leerling beroep aantekent tegen de beoordeling of de administratie daarvan en zijn werk niet kan overleggen, dan vervalt daarmee het recht op beroep.

Hoe te handelen bij onjuist ingevulde beoordelingen/in beroep gaan

Indien een leerling meent, dat een beoordeling verkeerd in zijn dossier is ingevuld, dan overlegt hij/zij met de leraar. De leraar wijzigt dan de beoordeling in Magister.

Indien een leerling meent niet rechtvaardig beoordeeld te zijn, dan bespreekt hij dat met zijn studiebegeleider. Samen zoeken zij een oplossing.

Indien er geen andere weg gevonden kan worden, dan kan een leerling schriftelijk in beroep gaan bij de dagelijkse leiding van de school. De rector neemt in alle gevallen de eindbeslissing.